

вчитель.

Варто все ж зазначити, що на початку будь-якої роботи найбільше навантаження лежить саме на плечах вчителя-керівника роботи. Саме від його майстерності залежить відношення учнів до наукової та дослідницької діяльності а також успіх майбутнього проекту.

Література

1. Экология насекомых. – М.: Изд-во МГУ, 1996. – 304с.: ил.
2. Кучерявий В.П. Екологія. Л.: Свів, 2000. – 500с.
3. Фасулати К.К. Полевое изучение наземных беспозвоночных. – 2-е изд. доп., перераб.: Учебн. пособ. для студ. биолог. ин-тов. – М.: Высш. шк, 1971. – 424 с.
4. Феоктистов В.Ф. Эффективность ловушек Барбера разного типа // Зоол. журн. – 1980. – Т. 59. – Вып. 10. – С.1554-1557

ПРОЕКТУВАННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЯК ВЕКТОР ІННОВАЦІЙ В ОСВІТІ

*Пивовар Н.М., Пономаренко В.М., Хілінська Т.В.
ПНПУ імені В.Г. Короленка*

«...Те, що я чую, забуваю;
те, що я бачу, я пам'ятаю;
те, що я роблю, я розумію»
Конфуцій

Як ми вчимо дітей? Відповідь: по краплині на різних предметах; і, як підсумок, одержуємо мозаїчні знання. Так вважають 67% опитаних (респонденти 127 випускників ЗНЗ та їх батьків, м. Світловодськ Кіровоградської області). Чи готуємо ми дітей до самостійності? Ні. Цьому підтвердження, що 0% респондентів висловили заперечливу думку щодо готовності випускників до навчання у ВНЗ і самостійності у житті. 33% опитаних вважають, що цей процес відбувається спонтанно і залежить тільки від особистості вчителя та учня. Отже, треба змінювати систему навчання і виховання, як застарілу і таку, що не відповідає вимогам і умовам сучасності. Вектор таких змін повинен бути спрямований на продуктивні інновації.

Інноваційне навчання, на відміну від традиційного, спрямоване не на навчальний предмет, не на те, щоб дати учням певну суму знань, а перш за все – на інтелектуальний розвиток учня. Засвоєння знань в інноваційному навчанні набирає інших функцій. Воно спрямоване на розвиток учня і слугує засобом інтелектуального розвитку дитини, формування його творчого потенціалу.

В інноваційному навчанні важливо створювати ситуацію, в якій учні вчать самі з великим задоволенням.

Інноваційне навчання являє собою суб'єкт-суб'єктну взаємодію учасників навчального процесу, одиницею управління якою є цілісна навчально-проблемна ситуація, де акцент зміщується на творчу імпровізацію вчителя, на його можливості відкривати, розробляти, вдосконалювати і застосовувати творчі пізнавальні завдання для учнів.

На думку Б.С. Гершунського, стратегічні пріоритети освіти пов'язані з процесами «формування в учня цілісного уявлення про матеріальний і духовний світ, що сприятиме усвідомленню приналежності кожного з них

до єдиного людського співтовариства, трансляції з покоління в покоління духовних, культурних, естетичних цінностей» [1].

Стратегічні пріоритети розвитку освіти орієнтують на зміну учня і середовища його існування. У процесі навчання у школі в учня відбувається формування поглядів на світ, інших людей, на себе, оточення, що і стає виявом сутності людини, бо вона – це її сприйняття й розуміння світу. Учень повинен стати суб'єктом навчання, автором свого проекту життєдіяльності.

Освіта, в такому розумінні, – це проектування учнем своєї життєдіяльності.

Проектувальний підхід до освіти дає змогу визначити такі стратегічні та концептуальні напрямки її розвитку та становлення:

- гуманістична орієнтація та особистісно зорієнтоване навчання;
- пріоритет загальнолюдських цінностей;
- соціалізація особистості;
- підвищення ролі освіти у соціальному, економічному, науково-технічному розвитку суспільства;
- широка профілізація освіти;
- розвиток випереджальної освіти, дистанційного навчання, створення програм, що забезпечують індивідуалізацію освіти та широке застосування інформаційних технологій.

Отже, тільки переосмислення завдань освіти, тільки свідомо перебудова взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу може привнести позитивні зміни в сучасну школу.

Література

1. Гершунский Б.С. Философия образования для XXI века (в поисках практико-ориентированных образовательных концепций). – М., 1998.
2. <http://inovation.ftl.knerson.ua>.

ЕКОЛОГО-ЕВОЛЮЦІЙНИЙ ПІДХІД У ВИВЧЕННІ БІОРІЗНОМАНІТТЯ ЯК ОСНОВА ЦІЛІСНОГО РОЗУМІННЯ ЖИВОЇ ПРИРОДИ

Рибалко Л.М.

Інституту педагогіки НАПН України)

Розглядати біорізноманіття природи у цілісності – це, перш за все, виходити з положення, що кожен із його компонентів тісно пов'язаний з іншими і вносить свій унікальний внесок у життєдіяльність усієї біологічної системи, незалежно від того, ця система живий організм чи біосфера в цілому. Будь-яка форма життя на Землі – ланка єдиного ланцюга живлення, і його розрив призводить, як правило, до небезпечних наслідків. Тому кожний компонент біорізноманіття необхідно розглядати у зв'язку з його довкіллям, що формує уявлення про цілісність живої природи, на основі яких в учнів формуються цілісні знання.

У біології проблему цілісності деякі вчені пов'язують з уявленням, яке виникає при пізнанні об'єкта не як «самого по собі», а як цілісної системи до повного його розуміння через абстрактне пізнання його частин (Н.П. Депенчук); як «систему, сукупність об'єктів, взаємодія котрих обу-